

MSBP_VC1

Výtvarné činnosti 1

(základy výtvarné kultury)

Alice Stuchlíková

katedra výtvarné výchovy, Pedagogická fakulta, Masarykova univerzita, Brno

31. 10. 2012

Slovníček I.

DICKINSOVÁ, Rosie – GRIFFITHOVÁ, Mari. *Poznáváme umění*. Bratislava: Perfekt, 2004, s. 134.

alegorie

- sdělení, které má skrytý symbolický význam.

antické umění

- umění starého Řecka a Říma.

baroko

- dramatický umělecký sloh ze 17. století. Označuje se tak i období, kdy byl tento sloh v oblibě. Název je odvozen z portugalského slova barocco, které znamená „zdeformovaná perla“.

byzantské umění

- umění pocházející z byzantské (východořímské) říše, která trvala od 4. do 15. století.

Slovníček II.

DICKINSOVÁ, Rosie – GRIFFITHOVÁ, Mari. *Poznáváme umění*. Bratislava: Perfekt, 2004, s. 134.

camera obscura

- prostředek, který měl pomoci malířům vytvářet přesné dvojrozměrné skici trojrozměrných scén. Existovalo několik verzí camery obscury, ale všechny promítaly obrazy ze skutečného života na rovnou plochu – tak trochu jako jednoduchý fotoaparát. Název camera obscura znamená v latině „temná komora“.

diptych

- obraz složený ze dvou desek spojených závěsy; dvoukřídlý obraz.

dřevořez

- druh grafického listu vytvořený tak, že se obraz vyřeže do dřevěné desky. Na desce zůstanou vyvýšené obrysy, na které se nanese tiskařská barva (na rozdíl od rytiny, kde tiskařská barva vyplňuje vyhloubená místa). Dřevěná deska se pak otiskne na papír a vznikne grafický list.

Slovníček III.

DICKINSOVÁ, Rosie – GRIFFITHOVÁ, Mari. *Poznáváme umění*. Bratislava: Perfekt, 2004, s. 134.

fête galante

- galantní slavnost, výjev zachycující dvorskou zábavu, například tanec nebo provozování hudby pod širým nebem. Oblíbený námět rokokových malířů, zvláště Watteaua.

formát na šířku

- obdélník, který má větší šířku než výšku.

formát na výšku (portrétní)

- obdélník, který má větší výšku než šířku.

freska

- nástěnná malba vytvořená nanášením barev do mokré omítky.

Slovníček IV.

DICKINSOVÁ, Rosie – GRIFFITHOVÁ, Mari. *Poznáváme umění*. Bratislava: Perfekt, 2004, s. 134–135.

gotika

- název označující umění a architekturu středověku.

grafický list

- jakýkoliv obraz vytvořený otisknutím něčeho jiného, například kusu dřeva nebo linolea, do něhož byl vyřezán obraz a který je natřen tiskařskou barvou. Grafické listy často existují v mnoha exemplářích. Lepty, litografie a dřevořezy jsou druhy grafických listů.

harmonizující barvy

- barvy, například červená a oranžová, které jsou v barevném kruhu umístěny vedle sebe. Když je vidíme vedle sebe, zdá se, že splývají.

Slovníček V.

DICKINSOVÁ, Rosie – GRIFFITHOVÁ, Mari. *Poznáváme umění*. Bratislava: Perfekt, 2004, s. 135.

historická malba

- obraz, který vypovídá příběh, ať již skutečný, nebo smyšlený. Většina historických maleb zachycuje výjevy z antické historie a mýtů nebo biblické příběhy. Jako první tento druh malby popsal Alberti. V 17. století byla považována za nejvyšší formu malířství.

chiaroscuro

- (temnosvit). Italské slovo chiaroscuro znamená „světlý-tmavý“. V malířství se tímto slovem charakterizují obrazy, na nichž z jedné strany vychází silné světlo, jež vrhá výrazné stíny na druhou stranu.

ikony

- náboženské obrazy představující obvykle světce nebo Pannu Marii a Ježíše Krista.

iluminované rukopisy

- ručně psané a zdobené knihy.

Slovníček VI.

DICKINSOVÁ, Rosie – GRIFFITHOVÁ, Mari. *Poznáváme umění*. Bratislava: Perfekt, 2004, s. 135.

karolínské umění

- umění z doby císaře Karla Velikého (742–814).

karton

- kresba na papíře, provedená ve skutečném měřítku, která se dá přenést na stěnu, na dřevěnou desku nebo na plátno jako základ pro obraz.

klasicismus

- oživení antického stylu a tematiky v umění pozdního 18. a raného 19. století. Klasicismus v malířství jako první uvedl David a rozvíjel jej Ingres.

klasické antické umění

- starověké řecké a římské umění, zejména řecké umění z 5. století př. n. l.

Alice Stuchlíková
Masarykova univerzita
Pedagogická fakulta
katedra výtvarné výchovy
Poříčí 7
603 00 Brno

E: alicestuchlikova@mail.muni.cz